

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29

25 березня 2022 року

Україна

РІШЕННЯ

№ 11

Статтею 34 Конституції України кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань. Кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб - на свій вибір.

Публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначеним Законом України "Про доступ до публічної інформації".

У Рішенні Конституційного Суду України (Перший сенат) у справі за конституційною скаргою Плескача В'ячеслава Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень другого речення частини четвертої статті 42 Закону України "Про Конституційний Суд України" від 22 січня 2020 року № 1-р(І)/2020 наголошено, що право особи на доступ до інформації, гарантоване статтею 34 Конституції України, не є абсолютним і може підлягати обмеженням. Такі обмеження мають бути винятками, які передбачені законом, переслідувати одну або декілька законних цілей і бути необхідними у демократичному суспільстві. У разі обмеження права на доступ до інформації законодавець зобов'язаний запровадити таке правове регулювання, яке дасть можливість оптимально досягти легітимної мети з мінімальним втручанням у реалізацію вказаного права і не порушувати сутнісного змісту такого права (абзац восьмий підпункту 2.2 пункту 2 мотивувальної частини).

Обмеження права доступу до публічної інформації може бути в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно або для підтримання авторитету та неупередженості правосуддя.

Законом України від 15 березня 2022 року № 2119-ІХ затверджено Указ Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022 "Про продовження строку дії воєнного стану в Україні".

Відповідно до частини 6 статті 22 Закону України "Про доступ до публічної інформації", якщо інформація не може бути надана для ознайомлення в передбачені Законом строки, через обставини непереборної сили, допускається відстрочка в задоволенні запиту на інформацію.

Обставини непереборної сили – надзвичайні та невідворотні обставини, що об'єктивно унеможливають виконання зобов'язань, зокрема загроза війни, збройний конфлікт, ворожі атаки, загальна військова мобілізація, військові дії, оголошена та неоголошена війна, тощо.

Тривалість відстрочки у задоволенні запиту охоплює період існування наслідків обставин непереборної сили тією мірою, якою ці наслідки технічно унеможливають надання запитуваної інформації. Рішення про відстрочку доводиться до відома запитувача у письмовій формі з роз'ясненням порядку оскарження такого рішення.

Публічна інформація є відкритою, крім випадків, встановлених законом. Закон визначає випадки обмеження доступу до інформації з урахуванням міжнародних та європейських стандартів у сфері доступу до інформації, зокрема, практики Європейського суду з прав людини, Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються доквілля, Рекомендації Ради Європи № R(81)19 про доступ до інформації, що перебуває в розпорядженні державних органів, Конвенції Ради Європи про доступ до офіційних документів, "Йоганнесбурзьких принципів: національна безпека, свобода висловлювань і доступ до інформації", "Принципів законодавства про свободу інформації" тощо.

21 лютого 2002 року була ухвалена Рекомендація Rec (2002)2 Комітету міністрів державам-членам щодо доступу до офіційних документів. Комітет міністрів зазначає, що держави-учасниці можуть обмежувати право доступу до офіційних документів. Обмеження мають чітко встановлюватися законом, бути необхідними в умовах демократичного суспільства та пропорційними до мети захисту: національної безпеки, оборони та міжнародних відносин; громадської безпеки; запобігання кримінальній діяльності, її розслідування та переслідування; недоторканності приватного життя та інших законних приватних інтересів; комерційних та інших економічних інтересів, як приватних, так і публічних; рівності сторін у контексті судового провадження; природи; перевірки, контролю та нагляду з боку органів державної влади; економічної, монетарної та валютообмінної державної політики; конфіденційності обговорень всередині органу державної влади або між такими органами під час внутрішнього підготування питань. 2. У доступі до документа може бути відмовлено, якщо розголошення інформації, яка міститься в офіційному документі, завдасть або, ймовірно, завдасть шкоди будь-яким з інтересів, зазначених у пункті 1, якщо тільки не переважає суспільний інтерес до розкриття інформації.

Відповідно до частини другої статті 6 Закону України "Про доступ до публічної інформації" обмеження доступу до інформації здійснюється

відповідно до закону при дотриманні сукупності таких вимог: виключно в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи кримінальним правопорушенням, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету й неупередженості правосуддя; розголошення інформації може заподіяти істотної шкоди цим інтересам; шкода від оприлюднення такої інформації переважає суспільний інтерес в її отриманні.

Через військову агресію російської держави проти України публічна інформація щодо діяльності органів державної влади, їхніх працівників, в тому числі щодо судів та органів системи правосуддя може становити загрозу їх життю та здоров'ю, спричиняти злочини та бути загрозою національній безпеці, а тому підлягає обмеженню в силу згаданих вимог закону.

Крім того, збір відповідної інформації під час війни, може мати ознаки диверсійної діяльності, спрямованої проти України, а тому є необхідність ретельної перевірки осіб, які таку інформацію збирають та переслідуваної ними мети.

Заслухавши члена Ради суддів України Сасевича О.М. щодо надання публічної інформації про діяльність органів державної влади, їхніх працівників, в тому числі про діяльність судів та установ системи правосуддя, відповідно до статті 133 Закону України "Про судоустрій і статус суддів", Положення про Раду суддів України, затвердженого X позачерговим з'їздом суддів України 16 вересня 2010 року (із подальшими змінами), Закону України "Про доступ до публічної інформації, Закону України "Про інформацію", Рада суддів України

в и р і ш и л а :

1. Судам України, Державній судовій адміністрації України, іншим установам системи правосуддя тимчасово відстрочити до закінчення строку дії воєнного стану в Україні надання відповідей на усі запити про публічну інформацію, які надійшли з початку введення воєнного стану в Україні – 24 лютого 2022 року.

2. У разі надходження запитів щодо надання буд-якої публічної інформації щодо діяльності судів та установ системи правосуддя – копію запитів негайно направляти Службі безпеки України для ретельної перевірки осіб, які таку інформацію збирають та переслідуваної ними мети.

**Голова
Ради суддів України**

Моніч Б. С.